

1914 június hó fénvételtem
Papf

EGYHÁZROLETI MAGYAR
DEBRECEN
NYILVÁN

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
114-ik szám.
Vasárnap, 1914. június 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Darabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Széttagolt társadalom.

Vannak emberek, akiket hidegen hagy minden. Semmivel sem törődnek és élnek a világnak, mert megszülettek és a bölcsőtől a koporsóig bizonyos számu évek telnek el, valahogyan pedig az életet el kell tölteni. Ezek utálatos emberek. Léha dologtalanság és lomha semmittevés az egész életük. Nincsen abban haszna se köznek, se magánérdeknek.

Vannak emberek, akiknek egész életük nem egyéb, mint tevékeny munkásság, hangyaszorgalom, hasznos munkálkodás, amelyben elsenyved a testi erő, megrokkann a lélek. Ezeket az embereket nem vezeti sem feltűnni, sem érvényesülni vágyás. Munkálkodnak azért, mert az életet nem tekintik szükségtelen kényszerűségnek és azt vélik, hogy az ember nemcsak magának van, hanem annak a sok embermilliónak, aki vele együtt tapodja a sáros földtekét. Ezek az emberek érdemes emberek. Nevük legtöbbször megsemmisül örökre, mikor sirba szállottak, de azért életük nem volt hiábavalóság.

Vannak emberek, akik nagy időnek nagy szülőttei. Akik nem is önmaguk emberei, hanem akiknek neve egy egész korszakot, annak minden szene-

déseit és dicsőségét jelenti. Ezek azok az emberek, akiknek nevét, mint az imádságot, ejti ki az utókor embere; ezek azok az emberek, akikben megtestesül az eszmény, akikben valóságot ölt az Ige. Kevesen vannak, de elegen ahhoz, hogy megnépesítsék a Pantheont. Ezek azok az emberek, akiknek szelleme időközön keresztül meg tudja ihletni a törpe utódok lelkeit, akik a maguk, legtöbbször vértanu-sorsukkal, kitarlásra, bátorságra ösztönöznek egész — nemzedékeket.

Vannak emberek, akiket a tudás, a lángelme kiemel a hétköznapiságból, akik maradandó alkotásaikkal örökéletűvé teszik nevüket. Legtöbbször koldusnyomor a sorsuk, de nevüket a halhatatlanság glóriája fogja körül: az alkotó elme dicsőségét, amit nem méltányolt a kor, méltányolja az utókor, s aki tett, alkotott, mert erre képes volt; aki dolgozott, mert dolgozni vágyott, ha kora megvetette, — dicsőítette az utókor.

És vannak emberek, akik nem tartoznak egyik csoportba sem. Vannak emberek, akiknek működése semmi egyéb, mint tetszelgés, hiuság-keresés, önsérdekek kendőzött legyezője, a megfélemezett emberek vállain való fölemelkedés vágya.

Vannak emberek, akiknek minden törekvése a saját énjük kielégítése, akik csak egyetlen vágyat ismernek: feltűnni és felemelkedni, dúljön bár romba min-

den, pusztuljon bár egy egész világ, semmisüljön meg bár minden, ami régi, amit kegyelettel ápolt nemzedék, nemzedék után.

És vannak ilyen emberek.

Ha szerte nézünk, nem a nagyvilágban, hanem a legelzárkózottabb, legkicsinyebb közületben, mindenütt megtaláljuk ezeket a Herosztrateszeket, — ezeket a templomgyújtogatókat, akik tele torokból öntik a szennyet másra, akik „az egyedül és kizárólagos becsületes” embereknek hirdetik magukat, akik azt hirdetik magukról, hogy minden cselekvésükben a szent közérdek vezeti őket...

Vannak emberek, itt élnek köztünk, fenhordják a fejüket, mint az éretlen buzakalász, bírálják és lebírálnak, minden cselekvésükben fölesküdnének a csillagos égboltozat minden csillag milliárdjára, hogy egyedül ők, kizárólag ők védik meg azt a közérdeket, amelyhez százak, ezrek, milliók közös munkálkodása kell.

És amikor szétnézünk és amikor látjuk, hogy ezek a nagy férfiak kiemelik fejeiket közülünk, amikor látjuk, hogy legalább egy öllel akarnak többnek látszani, mint mi vagyunk; mi, az egyszerű, jámbor, becsületes nyárspolgárok szerényen félrehuzódunk és engedjük utra az ujdonsült nagyságot, hadd töltsé kedvét, hadd érvényesüljön, mert tudjuk,

Emlékkönyvbe.

A keresztyénség a szeretet vallása.
És az Isten csupa merő Szeretet.
Szeresd az Ur Istent teljes szived szerint,
Hidd el csupán így lesz boldog életed!
És az embereket: felebarátodat
Szeresd mindet épp úgy, amint magadat.
S ha eljön az idő, hogy szived megdöbben,
Akkor szeress egyet magadnál is jobban!
Én csak azt kívánom: A Jó Isten adja,
Boldog frigyeteknek én legyek — a papja.

A szeretet virága.

A kedvesség: az ibolya, a naivság: a liliom.
A kellem s báj ott reszket a most fésző rózsaszirmon.
A csalfaság: napraforgó, szomorúság: a nárcis.
Emlékezés: a nefelejts, rut a számartóvis.
Az én virágom az akac, a szeretet virága,
Mert mikor nyílik illatát lágy, lengve szellő [viszi szét]
Kunyhókba, palotákba: az egész nagy világba.
Debreczen, 1914. **Konrad Zoltán.**

Félelem.

Egy tavaszi napon láttam először, egy olyan napon, amikor az ember minden tagjában halálos bágyadságot érez, amikor a levegő melegen simogatja meg az ember arcát és a szív vágyik megismerni egy másik ember szívét.

Alacsony, jelentéktelen kis ember volt. A vállait felhuzta egész a fejéig; az alakja világos, kopottas ruhájában és megfoltozott sárga cipőjében szinte elveszni látszott. Minden lápos volt rajta, a sárga hajjal fedett fejétől kezdve le a lábahegyéig. Az arcát pergamenszínű bőr borította, amely alól kimeredt az arccsontja; vöröses-barna szeméncék nem voltak pillái; vértelen ajkai keskenyek voltak és egymáshoz tapadtak, mintha halálos félelmet akarnának elrejtetni.

Nyugodtan állott előttem, csak a lélekzetvételénél hallatszott a hörgése és ha köhögött, csontos kezeivel idegesen simított végig a nadrágján. A hangja halk és rekedt volt.

— Péklegény voltam, — kezdte mesélni, — azt mondják ott szereztem. De hát nem ta-

nultam más munkát; és félttem, hogy ha ott hagyom a mesterségemet, nem jutok más keresethez. Pedig a sütés nem jó...

Sovány, sárga ujjával a mellére, a beest keskeny mellére mutatott.

— Amellett feleségem és kis gyermekem van odahaza, — folyatta rekedt hangján. — Igazán félek... Ha legalább nem gondolnék mindig arra, hogy mi is lesz belőlük, akkor azt hiszem az én állapotom is javulna. De hát mit csináljak? Az egész megtakarított pénzem már ráment a betegségemre. Mindenemet, amim van, lassakint el kell adogatnom és ha elfogy, akkor nem tudom mihez kezdünk... Nem jüdök aludni, ha rá gondolok, pedig az árt nekem.

Természetes, hogy ártott. Az orvosok azt ajánlották, hogy aludjék jól. És nekem úgy tűnt fel, mintha látnám a hátán feküdni, amint vöröses-barna, pilla nélküli szemével belebámul az éj homályába, hogy a sötétben megtaláljon valamit, ami nincs — egy csöppnyi reményt arra, hogy felesége és gyermeke meg fognak tudni élni.

— Oly rettenetesen izzadok, ha e gon-

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomortajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

hogy az ilyen szerepléseknek a siralmas levitélés a következménye.

Am épen ez a baj.

És az a szerencsétlen, darabokra tépett magyar társadalom nem veszi észre, hogy ezek az emberek a legmegátkozottabb ellenségei mindennek, ami összhang; mindennek, ami nyugalmat, ami békét jelent. Ezeknek az embereknek nem béke, ezeknek az embereknek nem nyugalom kell, hanem zürzavar, visszavonás, békétlenség, átok: ez az ő elemük, ez az, ami őket táplálja, hizlalja, megsegíti és előbbre viszi.

Az épen a baj, hogy a sok nyomorúságtól sujtott magyar társadalom nem veszi észre, hogy nem semmitkiáltó nagy hang — amelyet önös érdek sugall — kell a mi bajunk orvoslásához, hanem épen ennek az ellenkezője: zajtalan, csöndes, céltudatos munkálkodás, ennek tömöríti az erőket, amely a zavart elkerüli és a zavarokban halászó mozgózérők működését lehetetlenné teszi.

Itt az igazság . . . de sajna, vannak emberek, akik érzik az igazságot, akik tudják, hogy vannak emberek, akiknek minden lépése a saját érvényesülését célozza és mégis nem tudják követni az érzett igazságot.

Feiler K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Mesés tavaszi tartózkodás. Betegeket, labadozókat, és üdülők részére, átalányárak. Pensio orvosi felügyelet-kényszer nélkül. Ingyen prospektus. 000000.

A város a múlt hóban

Közigazgatási bizottsági ülés.

(Saját tudósítónkól.) Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését, amelyen Domahidy Elemér főispán elnökléte alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Roncsk Lajos árvaszéki elnök, Szabó Kálmán és Tóth Emil dr tanácsnokok, Borsos József h. főmérnök, Nagy József pénzügyigazgató, Keleti Izsó műszaki tanácsos, Hajdu Ferenc tanfelügyelő, Tüdös Kálmán dr tiszti főorvos, Reitz János főállatorvos, Magoss György dr tiszti főügyész, Fejér Ferenc dr, Márk Endre, Komlóssy Dezső, Tóth István, Tüdös Janos dr, Balkányi Miklós dr és Vass Károly dr tb. aljegyző.

Körner Adolf helyettes polgármester, főjegyző bejelentette, hogy május hónapban a rendőrség letartóztatott és az ügyészségnek átadott lopásért 3, kihágásért 235 egyént; a városról eltoloncoltak 63, a városon keresztül toloncoltak 46, kényszerutlevéllel kiutasítottak 31 egyént A rendőrfőkapitányság, mint I. fokú iparhatóság 64 iparendélyt adott ki, melyekért 730 korona folyt be ipariskolai célokra. Kiadtak 81 munkakönyvet. Beszállásoltak 2 tábornokot, 20 törzstisztet, 39 főtisztet és 8 családtagot. A fősorozáson bevettek katonának 387 hadkötelest.

A pénzügyigazgató jelenti: Az adófizetés a múlt év májusánál jóval kedvezőlenebb. Befolyt egyenes adóban 338,731 kor., hadmentességi díjban 1736 korona, bélyegjöv-

dékben 63,228 kor., jogilletékben 46,180 kor., dohányjövödekben 195,869 kor., határvámjövödekben 26,282 kor., fogyasztási és italadóban 3770 korona. Fizetési halasztást 45, időleges házaadamentességet 26 fél kapott.

A tanfelügyelő jelentése szerint Debreczen külterületén a halápi tanyai népiskolát 1, a máv. műhelyelepi népiskolát 2 tanterővel fejlesztették szeptembertől. Smilovits Mihály izr. tanítót szeptembertől 1700 koronával, Rácz Teréz orsz. tanítói árvaházi árvaanyát 1200 koronával nyugdíjazták. Ökrös István volt ref. tanító özvegyének 760 kor. segélypénzt, sok árvája részére 126 korona 66 fillér gyámpénzt folyósítottak. Az iparos tanonc-iskola két tanulója 100 koronát kapott jutalomdíj fejében. Az analifabéta tanfolyamok első és második csoportja megtartotta záróvizsgáját. Az eredmény kielégítő.

A városi főorvos jelentése szerint a közegészségügy változatlan. A ragályos betegségek közül a kanyaró mutatott némi szaporodást. A vörheny 25, a számarhurut 6, a fültömírgyömb 6, a roncsoló toroklob 10, a kanyaró 39, a bányahimlő 9, a trachoma 2 esetben fordult elő, a vörheny 4 esetben okozott halálozást. A vízvezeték és a kutak jó állapotban voltak. Született 270 gyermek, elhalt 169 egyén, a természetes szaporodás 101 lélek. Házasságot kötött 71 pár. A kórházban 662 beteget ápoltak, a mentők 87 esetben nyújtottak első segélyt. A legtöbb halálozást (32) a tüdővész okozta.

A főállatorvos jelenti, hogy az állategészségügyi viszonyok már évek óta nem voltak oly kedvezőtlenek, mint májusban. A lőrühkór nagyfokú elterjedése, a ragadós száj és körömfájás következtében történt tömegesebb elhullások igen nagy károsodást okoztak a gazdáknak. Az elhullások kizárólag a Hortobágyon, a legelőre kihajtott szarvasmarhák és csaknem kizárólag a fiatal és oly állatok közt fordultak elő, melyek elsatnyult, rosz erőbeli állapotban hajtottak ki. Nem lelel meg azonban a valóságnak az a hír, hogy a Hortobágyon eddig ismeretlen állatbetegség lépett föl.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

dolatokkal kinzom magamat . . . Bizony ez még a sirba visz engemet! Nem is hiszi, milyen gyöngé vagyok mindig, hogy ha erre gondolok.

Figyelmeztetem, hogy ne kinozza magát mert ez nagyon árt.

— Tudom, tudom, nem is hiszem, hogy soká huzom már.

— Ha nem kinozná így magát — feleltem — gyorsabban meggyógyulna.

Egyetlen pillantással felelt, amelyben volt alázatosság és guny, mint azt csak a haladók pil antásában látni egyszerre.

— Azt mondják a kórházban, hogy jól táplálkozom . . . Termézetesen, eszem annyit, amennyi van . . . Azt mondják, sok tejet igyam . . . Pedig amíg a gyerek ilyen kisesi, neki kell a tej, nekem belőle nem telik . . . Ha azonban kapnak munkát! . . . Vállalkoznék én mindenre.

Vékony karjait, amelyek pálcákhoz hasonlítottak, fölemelte és isten tudja, mit akar ezzel a mozdulatával mondani.

— Persze — folytatta azután — néha nem tudok lélekzetet venni.

Azután elhallgatott és belebámult a levegőbe. Nehány pernyi szünet után folytatta:

— A kórházban már nem is érdekli az orvosokat az én esetem, úgy látszik, az életemet már feladták!

És megint felemelte sovány karjait a levegőbe.

— Így állok hát én — mondotta azután fájdalmas hangon — és nem is aggódnék én annyira és nem is kinoznám úgy magamat, ha csak az asszony meg a gyerek nem lennének. Nem tudom, mit tehetnék értük. Az isten tudja, hogy én dolgoztam, ameddig csak dolgozni tudtam.

— Ilyenek az emberek — folytatta a kis péklegény. — Nem adnak munkát, mert beteg vagyok és nem törődnek azzal, hogy felfordulok, hogy éhenhalok . . . Pedig én nem akarok senkinek sem a terhére lenni; én mindig magam kerestem meg a kenyeremet, amióta megnőttem és most . . . most nem tudok keresni egy fillért sem . . . Rettenetes így látni, hogyan közeledik a vég, tehetatlentül várni a pusztulást . . . De hát én mindig féltem . . . és ez mindennek az oka, ez az átkozott félelem. De hát nem én vagyok az egyetlen.

És egy pillanatra úgy látszott, megvilágosult az, hogy ezren és ezren a dolgozó emberek közül éppen olyan nyomorultak, épen olyan szerencsétlenek, mint ő. Az arca felragyogott egy kisé, majd hirtelen teljesen kifejeztelenné lett. És az ember megesküdt volna, hogy a kis péklegény nem is tudja, mi a félelem.

John Galsworthy.

Az egyházkerületi közgyűlés.

Utolsó nap.

A tiszántúli református egyházkerület tegnap folytatta és befejezte közgyűlését. A tegnapi közgyűlést Degenfeld József gróf főgondnok nyitotta meg.

Nagy Vilmos tanítóképezdei igazgató, mint előadó előtette az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság jegyzőkönyvét, s ennek, valamint több bizottsági jelentésnek tudomásul vétele után, a tandíjkárpótlások ügyében sürgős intézkedéseket rendeltek el. A szatmári egyházmegye feiratának tárgyalásánál kimondta a közgyűlés, hogy a feirat ellenében nem utalja ki a katonai szolgálatra behívott tanítók helyetteseinek fizetésekiegészítését.

Az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye s több egyházmegye az iskolák tulzsfaltságáról tett jelentést az egyházkerületnek. A közgyűlés elrendelte a tulzsfaltság megszüntetése érdekében szükséges sürgős intézkedéseket.

A konfirmáció idejét nem lehetett az összes kiválmak figyelembe vételével megállapítani, mert a bekért javaslatokban ugyszólván valamennyi iskola más napot jelölt ki. A közgyűlés áldozócsütörtököt jelölte meg a konfirmációk általános idejéül.

Ezután több bizottságot alakítottak szervezeti teendők ellátására, így egy bizottságot Kiss Ferenc theol. tanár elnöke alatt Futó Zoltán, Vass Mihály és Andrassy Kálmán esperesekből, egy másikat Jánosi Zoltán elnöke alatt Széchi Miklós hajduszoboszlói tanár és Boér Károly vallásos tanár tagokból.

Kiss György tanítónak a slőjd tanfolyam eredményéről szóló jelentését tudomásul vette s elismerését és köszönetét fejezte ki neki az egyházközségnek.

Végül az egyes egyházmegyék adásvételi, kölcsön szerződési és egyéb ügyeiben hoztak határozatokat.

Este 6 órakor végeztek a tárgysorozattal és Baltazár Dezső dr. püspök imája után Degeföld József gróf főgondnok bezárta a közgyűlést.

Ki akar katona lenni?

45 hadapród felvétele.

A temesvári cs. és kir. gya'ogsági hadapródiskolába az 1914/1915-iki tanév kezdetével mintegy 45 növendéket vesznek fel.

A felvétel általános feltételei a következők:

1. A monarchia egyik részében való honosság;

2. Testi alkalmasság;

3. Kifogástalan előélet;

4. Az első évfolyamba való felvételnél megkívánatik az elért 14-ik és meg nem haladt 17-ik életév.

5. Az első évfolyamba való belépésre, valamely középiskola alsó négy osztályának legalább is „elégséges” eredménnyel való elvégzése kívánatik meg.

6. A tandíj idején való lefizetésére vonatkozó kötelezettség elvállalása.

Az első évfolyamba való felvételre pályázók kötelesek a következő tantárgyakból felvételi vizsgát tenni és pedig: magyar és német nyelv, aritmetika és algebra, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, fizika és vegytanból.

A felvételi vizsga magyar vagy német nyelven tehető le. A tandíj az alya állásához képest évente 24, 160 vagy 300 koronát tesz ki.

A felvétel iránti folyamodványok legkésőbb folyó evi július hó 12-éig lehetőleg személyesen nyújtandók be a hadapródiskola parancsnokságának és csak akkor, ha ez egyáltalán lehetetlen, posta útján.

A folyamodványhoz csatolandók:

A pályázó keresztlevele, illetve születési anyakönyvi kivonata;

annak honossági bizonyítványa;

egy, valamely tényleges szolgálatban álló katonarvos által kiállított orvosi vélemény;

az utolsó 3 tanévről kiállított iskolai bizonyítványok.

Azon eseten, ha a belépés nem köz-

vetlenül valamely nyilvános tanintézetből történik, még egy a politikai vagy rendőrhatalom által kiállított erkölcsi bizonyítvány is csatolandó, ugyszintén azon esetben is, ha az iskolai bizonyítványban az erkölcsi magaviselet nincsen kitüntetve.

Hiányosan felszerelt, nem a hadapródiskola útján, vagy a határnap után benyújtott folyamodványok, tekintetbe nem vétetnek.

A tanév kezdete után pályázók már nem vétetnek fel.

Tanévzáró vizsgák.

A ref. elemi fiu- és leányiskoláknál.

A debreczeni református elemi fiu- és leányiskolák 1913—1914-ik tanévet berekesztő közvizsgáinak helye és ideje a következő sorrendben tartatnak meg:

A) Nagytemplomban: Vizsgavezető lelkész: Dr. Baltazár Dezső és Jánosi Zoltán. Junius 15-én d. e. Mester-utcai leányiskola IV. o. Lada Sándor, d. u. Eötvös-utcai fiúiskola III. o. Dávid Mihály. 16-án d. e. Eötvös-utcai fiúisk. I. o. Szécsényi István, d. u. Rákóczi-utcai leányisk. II. o. Kálmán Lajosné. 17-én d. e. Rákóczi-utcai leányisk. I. o. Szemere Lajos, d. u. Rákóczi-utcai l.-isk. IV. o. Papp Gusztávné. 18-án d. e. Rákóczi-utcai l.-isk. III. o. Szemere Lajosné, délután Mester-utcai l.-isk. I. o. Zong Julia. 19-én d. e. Egyház-téri l.-isk. V. o. Szabó Vilma, d. u. Egyház-téri fiúisk. V/a. o. Kerekgyártó Béla. 20-án d. e. Mester-utcai l.-isk. V—VI. o. Vida Juliska, d. u. Mester-utcai l.-isk. I—II. oszt. Salánki Róza és 22-én d. e. Egyház-téri l.-isk. VI. o. Des Combes Judit.

B) A kistemplomban: Vizsgavezető lelkész: Dicsőfi József és Szele György. Junius 15-én d. e. Egyház-téri fiúisk. IV. o. Dávid Sándor, d. u. Csap-utcai l.-isk. III. o. Kiss András. 16-án d. e. Egyház-téri fiúisk. V/b. o. Kerekgyártó József, d. u. Egyház-téri fiúisk. III. o. Nagy Imre. 17-én d. e. Jókai-utcai fiúisk. II. o. Szőke János, d. u. Jókai-utcai fiúisk. III. o. Karsai János. 18-án d. e. Jókai-utcai fiúisk. I. o. Kardos Ferenc, d. u. Miklós-utcai l.-isk. III. o. Háló Sándor. 19-én d. e. Miklós-utcai l.-isk. I—II. o. Govrik Miklósné, d. u. Csap-utcai fiúisk. IV. o. Komlóssy Imre. 20-án d. e. Egyház-téri fiúiskola I. o. Tóth Sándor, d. u. Csap-utcai leányisk. II. o. Varsányi Imréné és 22-én d. e. Egyház-téri fiúisk. II. o. Mészáros József.

C) A Kossuth-utcai templomban: Vizsgavezető lelkész: Uray Sándor. Junius 15-én d. e. Pacsirta-utcai fiúisk. IV. o. Tassi Miklós, d. u. Vigkedvű M.-utcai l.-isk. IV. o. Simon István. 16-án d. e. Kossuth-utcai l.-isk. V. o. Szentjóby Kálmán, d. u. Pacsirta-utcai fiúisk. I. o. Szendy Imre. 17-én d. e. Pacsirta-utcai fiúisk. V. o. Papp Ignác, d. u. Kossuth-utcai l.-isk. III. o. Varga Béláné. 18-án d. e. Vigkedvű M.-utcai l.-isk. II. oszt. Törő Mihályné, d. u. Pacsirta-utcai fiúiskola II. o. Varjas Bálint. 19-én d. e. Vigkedvű M.-utcai l.-isk. III. o. Ormós Lajosné, d. u. Pacsirta-utcai fiúisk. III. o. Balla László és 20-án d. e. Vigkedvű M.-utcai l.-isk. I. oszt. Örkös Erzsébet.

D) Az Árpád-téri templomban: Vizsgavezetők: A lelkészek és Tömör Jenő igazgató-tanító. Junius 15-én d. e. Csapó-utcai l.-isk. IV. o. Tömör Jenő, délután a

Csonka-utcai fiúisk. I. o. Kiss Lajos. 16-án d. e. Eötvös-utcai l.-isk. II. o. Kalmár Ignác, d. u. Csonka-utcai fiúisk. III. o. Nagy Károly. 17-én d. e. fiúisk. IV. o. Veress Gyula, d. u. Csapó-utcai l.-isk. III. o. Budaházy Jenőné. 18-án d. e. Eötvös-utcai l.-isk. I. o. Szombati Mária, d. u. fiúisk. IV. o. Papp Gusztáv. 19-én d. e. fiúisk. II. o. Szahmáry Kálmán, d. u. Csonka-utcai fiúisk. II. o. Jobbágy Ferencz. 20-án d. e. l.-isk. I. o. Nagy Julia és d. u. l.-isk. II. o. Láposy Erzsébet.

E) Az ispotály-templomban: Vizsgavezető lelkész: Könyves Tóth Kálmán. Junius 15-én d. e. Ispotályi l.-isk. V—VI. o. Herczeg János, d. u. fiúisk. V. o. Horkai Lajos. 16-án d. e. fiúisk. I. o. Barca Barna, d. u. fiúisk. II. o. Hatvány József. 17-én d. e. fiúisk. III—IV. o. Z. Szabó József, 18-án d. e. l.-isk. I. o. Herczeg Jánosné, d. u. Teleki-utcai fiúisk. I—II. o. Szabó István. 19-én d. e. Vigkedvű M.-utca fiúisk. IV. o. Ormós Lajos, d. u. Ispotályi l.-isk. IV. o. Telky Róza és 20-án d. e. Teleki-utcai fiúisk. II. osztály Juhász József.

F) A Csapókeri iskola termeiben Vizsgavezető lelkész: Uray Sándor. Junius hó 15-én d. u. 2 órakor I—II. o. Mocsári László és d. u. 4 órakor l.-isk. I—II. o. Tar Imre.

G) A homokkerti iskola termeiben: Vizsgavezető lelkész: Könyves Tóth Kálmán. Junius 15-én d. u. 2 órakor Homokkerti fiúisk. I—II. o. Törös Károly és d. u. 4 órakor Homokkerti l.-isk. I—II. o. Böszörményi Imre.

H) A fűiskola imatermeiben: Vizsgát vezető: Dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgató. Junius 21-én d. e. 10 órakor Gyakorló iskola I—IV. o. Tanító: Kiss György.

A vizsgák kezdete délelőtt 9, délután 4 óra. Az évzáró és háladáó istentisztelet junius 15-ik napján reggel 8 órakor a négy templomban fog megtartatni. Ez ünnepeies alkalomra mindenik osztály abba a templomba megy, ahol a vizsgája lesz. A református iparos tanulók vizsgái junius 15-ől junius 21-ig saját termeikben és vallás óráikon tartatnak meg.

St. Radegund

Gráz mellett.

Hidegvíz gyógyintézet, mesés fekvés 750—1500 méter a tenger színe fölött, enyhe klíma, pormentes, massage, villamos therapia stb. Pavillon rendszer. Mérsékelt árak **A víz erősen radium tartalmu.** Telefon. Prospektust ingyen küld az **igazgatóság.**

Vezető orvos **Dr. BESZÉDES IMRE.**

PADLO-LACK

OREBON
PARKETT - POLITUR

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

A napfény teljes felhasználásáról.

A napfény, a világozás éltető elemét képezi minden élő lénynek, embernek, állatnak, növénynek egyaránt. A fénynek köszönhetjük létünket, egészségünket, s a nap természetes világítása sem pótolható legyen az a világítás bármiféle mesterséges fény is.

A természettudományoknak ezen sarkalatos tétele ulat förl magának a modern szociológiában, respektive a nemzetgazdaságban is, s ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy a nyugateurópai kulturnemzetek mindenike behatóan megvitatott és kifejtett kérdéséül különösen pedig oly irányban, hogy a nappali világosság azáltal lehetne legjobban értékelhető, ha egységes nemzetközi alapon, minden téren a nemzeti tevékenység összes ágaiban az órákat oly módon lehetne — ismételjük — az összes kulturnemzetek kebelében, előbbre tolni, előbbre helyezni, hogy azon időpont, mely manapság, mondjuk, reggeli 8 órát jelent, ezentul egységes nemzeti szabályozás szerint, reggeli 9 órát jelentene, tehát az egész előre tolás időszámításunk szerint egy órai időtartamot tenne ki.

Ma már ez a kérdés oly széles alapot öltött, hogy jelentős nemzetközi irodalom fejlődött ki körülötte, s az idei 1914. évi június hó 8-ik napján kezdődőleg Párisban megtartandó nemzetközi kongresszus, az összes kereskedelmi és iparkamarák internacionális kongresszusa beható megvitatás tárgyává teszi.

Ami röviden a kérdés történelmi háttéréül illeti legelső sorban is Angliában bontakozott ki ezen eszme, már a mult század végén, különösen a kereskedelmi és iparkamarák körében. Majd áterjedt az eszme Németországba és később Franciaországra is. A kereskedelmi és iparkamarák célja e téren az, hogy a nappali fény teljes kihasználása, az órák előbrevitele által az ipari termékeket, különösen pedig a festett gyártmányokat, lehetőleg tökéletesítsék, nem is szólva a dolgoznak egészségügyi, számosorvos tanár által megvilágított oldaláról, melynek jelentősége az, hogy az ipari s kereskedelmi téren ténykedő munkások egészsége a napfény mellett való munka által kellőleg megóvassék. Beláthatatlanok azok az előnyök, melyeket ezen intézmény magával hozna, könyveket lehetne ezen előnyökről összeírni. E helyen a fentiekén kívül még csak arra kívánunk rámutatni, hogy az ipari gyártmányok nemcsak hogy tökéletesebbek volnának, de a munka, nappali fény mellett — különösen ahol aprólékos — detail munkára s a szemét erősebben igénybevevő tevékenységre van szükség — sokkal gyorsabban is menne.

Könyveket írtak tudósok a Némebirodalomban arról, hogy mily óriási megtakarítással járna ugy a magánosok részéről, mint az állami budgetben is a természetes világosság igénybevétele, hiszen mindenki tudja azt, hogy mily sokba kerül a villany és a gázfény.

E fontos újítás megvalósításánál más nehézség nem forogna fenn, mint az, hogy az emberiség régi, megrögzött szokásaiból kellene kiemelni. De itt csak az átmenet járna nehézséggel.

Azt hisszük, hasznos munkát végezzük,

ha az érdekelt iparos és kereskedő köröknek figyelmét itt e nagyfontosságú, s mindenképp csak előnyös újítás gondolatára felhívjuk, oly értelemben, hogy az óráknak ezen előretelése a menetrendváltozásokkal kapcsolatosan május 1-től október 1-ig tehát csak a nyári évadra történnék.

Még csak arra mutatunk rá, hogy a mostani angol király elődje: Edvárd király maga is legnagyobb mértékben elismerte ily irányu megoldásnak célszerű voltát, amikor birókaín — a nyári idényen át — az órákat, a munkateljesítés szemponijából a gazdasági munka terén egy órával előbbre toltá.

A világ első iszapfürdője !

Vas- és ásványtartalma utóérhetetlen ugy mennyiség mind minőségben. 30,000,000 m³ saját oo iszaptartalmu. oo

Elismert szivgyógy-fürdő !

Kizárólag oszakis CO₂ fürdő teljes dózisban. — Sik terület. oo

FRANZENSBAD

Ivó és fürdő kura, Acéliszap, és CO₂ fürdők. — Szénsavas — Gázfürdő, Termézetes Rádium-Emanatórium, Inhalatórium, Inhalatórium, Gégeszarnok Röntgen és Zander-intézet. Hidegviz, gyógykura, és Elektrokardiograph, oooooo

Női bajok ellen!

Különösen chron gyulladáások, Mensruáció zavarok, Sterilizáció, valamint a vör betegség. Ugymond; Kószvény, Reuma, idogbajok stb.

Szív bajok ellen!

A sziv inzulienzenso szivgyengeség, szivizomgyulladás, szivbillentyűhiba, ideges szívbaj, az artéria betegsége szívelhájásodás stb.

Gazdagon illusztrált és tartalmas prospektus ingyen.

A fürdőigazgatóság.

sa, különben fogai idővel megbarnulnak.

A dohányzók még nem tudják eléggé, hogy éppen ő reájok nézve milyen fontos a naponkénti fogápolás Odollal. Eltekintve attól, hogy az Odol a hölgyeknek annyira kellemtelen nikotinszagot megszünteti, mindenkinek, aki sokat dohányzik egészségi szempontból kötelessége, hogy száját naponként Odollal alaposan megtisztogasson, különben fogai idővel megbarnulnak.

Bosszú a kikoszarazásért.

Lövöldözés a toronyból.

Harc a gyilkos és a csendörök között.

Két halott és tizenkét sebesült.

Nagyhöflány, sopronvármegyei községben borzalmas vérengzést követett el egy parasztlány, aki örült aggyal borzalmas véres bosszút állott azért, mert kikoszarzták.

Az eset története röviden a következő:

Tomsics Ágoston 26 éves legény régóta szerelmes volt a vele egy faluban lakó Kramer Lajos tizenhét éves Hermina nevű leányába. Nemrég megkérte a leány kezét, de a jómódu szülők hallani sem akartak arról, hogy leányuk Tomics felesége legyen.

Az elutasítás igen fájt a legénynek, akinek az elméje is megzavarodott, s folyton a bosszura gondolt, amit több ízben ki is jelentett.

A fenyegetést be is váltotta. Két vadászfegyvert szerzett és nagymennyiségű lőszert, azután kiment a mezőre, ahol Kramerék burgonyát kapáltak.

Tomsics lopva közeledett feléjük, majd a vadászfegyvert elsütötte. Először Kramerne esett össze, s azonnal meghalt, — azután halálos sebet ejtett Krameron, majd a menekülő leányra lőtt, aki szintén súlyos sebet kapott, sőt a lövés zajára a leány segítségére lőháton siető Kirchof nevű szolgát is leterítette. A mezőn dolgozó munkások felé kezdett ezután lövöldözni, hogy elmenekülhessen.

Egész éjjel bolyongott az örült legény, majd tegnap hajnalban beszökött a nagyhöflányi templom tornyába és az áldozatok lelki üdvéért harangozni kezdett.

Mikor a nép megtudta, hogy ki harangoz, fel akart rohanni a toronyba, de Tomsics reájuk és a később oda érkező csendörökre is lövöldözni kezdett, ugy hogy kiéheztetéssel akarják megkísérteni, hogy kézrekerítsék.

Tomsics ugyan nemcsak tölténnyel de élelmiszerral is ellátta magát, mert kenyeret és szalámit vitt magával a toronyba.

Összesen két halottja és tizenkét sebesültje van e borzalmas cselekedetnek.

A megvadult legény mindenkire, aki a torony felé megy, lövöldöz, sőt még a kutyákat, macskákat és a disznókat is lövöldözi.

A csendőrségnek valószínűleg sikerülni fog a veszedelmes legényt megelőző ártalmatlanná tenni.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 7-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban Polgár Gyula s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Konrad Zoltán s.-lelkész, 11 órakor Pánczél Jenő s.-lelkész, a Kossuth utcai templomban Szele György lelkész, az Árpád-téri templomban Uray Sándor lelkész, délután Pánczél Jenő s. lelkész, az Ispótlai-templomban Kovacs János vallás oktató lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkerti imaházban Boér Károly vallás tanár.

— **Harcszerű lögyakorlat.** A debreczeni m. kir. honvéd gyalogezred folyó június hó 17-én reggel 7 órától délután 1 óráig, a Sárkut tanya melletti lőtérrel és golyóval céllovészetet tart.

— **Évzáró ünnepély a Kollégiumban.** A debreczeni református kollégium iskolai-életbezárási ünnepét június hó 9-én, kedden délután 10 órakor tartja a Nagytemplomban és folytatja a kollégium dísztermében. A főiskola rektora már székfűldte a meghívottak erre a kollégium mostani szervezetében otolsó ünnepre.

— **A metely.** Nálunk Magyarországon egy vállalat nemrég elárasztotta a kritikátlan publikumot a maga cifra prospektusaival, amelyek tetszős formában terjesztik a lelki járványt, a hitványt erotikus könyveket. Ezek a mulattatónak látszó olvasmányok voltaképpen riadó irágárságok, különösen a fiatal nemzedék alattomos megrontói. Minden soruk egy-egy tikos bacillus, amelynek szézeire ellen hatósági eszközökkel alig lehet küzdeni. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a legokosabb szer az, amit a néhai Mikszáth Kálmán proponált: „jó könyvet a rossz könyv ellen”. Metelyekről felvilágosító, okosan alkotott könyvet. És ennek az intenciónak kitűnő szolgálója, diadalmas harci eszköze az a huszonnégy kötet, amelynek minden kifejező címe: Tolnai Világlexikona. A tudomány, nem a száraz, de a nagy tömeget is vonzó és kellemesen népszerű tónusban oktató tudomány produkuma ez a legújabb és legelterjedtebb magyar lexikon. Nem aféle kézi lexikon ez, hanem több millióba kerülő hatalmas könyvtár, amelynek nagy példányszáma magyarázza meg az olcsóságot. Kötele csak három koronába kerül a Tolnai Világlexikona előfizetőinek. A Tolnai Világlexikona közönsége azért juthat hozzá ilyen példátlan olcsó áron, mert a lexikon kötetenként százezer példányban jelent meg.

— **Szélhűtés a temetőben.** Ma délután fél 3 órakor, amikor az eső legjobban esett, a Dobozi-temetőben járt Kovács Imre 54 éves földműves, akit szélhűtés ért és összeesett. Az arra menők észrevették és mentőkért telefonáltak, akik beszállították a kórházba.

— **Fegyvertartók figyelmébe.** Felhívtnak mindazok, akik vadászatra használható lőfegyverek birtokában vannak, hogy fegyvereiket az 1914/15 évre június hó folyamán a városi adóhivatalnál (Városháza I. emelet 30. számú szoba) a hivatalos órák alatt — a törvényes következmények terhe mellett — jelentsek be. Városi Adóhivatal.

A „Debreczen” szerkesztősége Darabos-u. 7. Telefon 412.

Világos,

hogya a kávé íze és az illata nagyrészt a felhasznált kávépótléktól függ. — A háziasszonyaink tehát csak a „Valódi” : Franck-ot, a „kávedaráló“-val választják.

— **A debreczeni telefonhálózat új felszerelése. A kamara akciójának sikere.** A város közigazgatási bizottsága pénteken tartott ülésében felterjesztés intézését határozta el oly irányban, hogy az új telefon központ modern rendszerű készülékekkel szereltesse fel. — Közvetlen értesüléseink alapján jelezhetjük, hogy e kívánság teljesülése már biztosított van. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ugyanis még január hónapban felterjesztésében kérte a keresk. minisztert, hogy a debreczeni telefonhálózatot modern csengelés nélküli telefonkészülékekkel szereltesse fel, hogy mint az a fővárosban van. A keresk. m. kir. miniszter e felterjesztésre 6762. számú leiratával értesítette a kamarát, hogy a debreczeni távbeszélő központnak C. B. rendszerűvé való átalakítását elhatározta, e munkálat végrehajtása azonban az új postapalota építési munkáinak befejezése után lesz megvalósítható.

— **Fényképezési készülékek működőképek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit árúházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Berson

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Tévedés.

Igen elterjedt, de teljesen téves felfogás az, hogy a mosás árt a hajnak vagy a fejbőrnek. Jöjjünk már egyszer s mindenkorra tisztába azzal, hogy a fejbőr sem más mint a többi testrészt fedő bőr. Szerkezete és működése éppenségyenolyan mint a kéz vagy arc bőr s egyáltalán érthetetlen, hogy miért ne tisztogathatnánk azt éppenségyenolyan mint más bőrt. Ellenkezőleg még sokkal jobban megkívánja a tisztálkodást, először mert a rajta levő hajszálak pompás porfogók és ezért minden tisztátalanság jobban tapad a fejbőrön, másodsor pedig a fejbőrben levő izzadság- és faggyumirigyek váladékai — melyeket a többi testrésztől lemosunk — a hajszálak közt — ahonnan nem lesznek eltávolítva — felszaporodnak és zsírréteget képeznek. Ez a réteg annyira megzavarja a fejbőr működését, hogy az többé nem képes a hajszálakat eléggé táplálni, a hajszálak mindig vékonyabbak és gyengébbek lesznek, töredeznék, végül pedig a hajgyökér egyáltalán nem tudja többé pótolni a kihullott hajszálakat. —

Lassanként a fejbőr megkopaszkodik, amit többé nem tehetünk jóvá ha csak nem kezdjük meg idejekorán a fejbőr rendszeres ápolását. A hajápolás lényege az alapos tisztogatás, a párolgási ermek eltávolítása, az esetleges mikroorganizmusok elpusztítása, amelyek a tisztátalan rétegben megtelepedve a hajnövést tönkreteszik. végül a bőrműködés enyhéserkentése.

A hajápolás szuverén szerének régóta a kátrányt tartjuk, melyet ma már a legérzékenyebb természetűek is bátran használhatnak, mert szabadalmazott eljárás segítségével kivonhatjuk belőle a kettőmetlen szagot és izgató hatást gyakorló alkatrészeket. Belőle készül a szagtalan Pixavon, a melyet ideális hajápoló szernek mondhatunk.

A Pixavon pompásan habzik, s habját könnyen le lehet öblíteni a hajról. A hajnövést serkentésének és a fejbőr erősítésének tényleg legjobb módszere a rendszeres Pixavon hajápolás.

Kétféle Pixavont gyártanak, világosat (színtelen) és sötétet. A közönség általában jobban szereti a világos pixavont, mert abból különleges eljárás segítségével még a sötét festékanyagot is kivonják. Ugy a világos mint a sötét Pixavon egyenlő mértékben fejti ki a speciális kátrányhatást. Egy üveg ára két és fél korona és hónapokra elegendő. Minden gyógyszerárban, gyógyáru- és illatszerekkereskedésben kapható. Pixavon hajmosást minden jobb férfi- és női fodrász végez.

Az eredeti „dr. ASCHENBRANDT“-féle

Bordói-por

és

Rézken-por

a legkitűnőbb anyag a szőlőlevél-, illetve a fürt peronosporája valamint a lisztharmatellen. **Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól!!** Csakis olyan csomagot kell elfogadni, melyeken a Dr. Aschenbrandt-féle név és névjegy ki van téve. A bordói-por ára 100 kg.-ként 62 korona, a Rézken-por ára 47 kor. 50 kg.-nál kisebb csomagokban 4 koronával drágább q.-ja.

Vezérképviselő: „Magyar Mezőgazdák Szövetkelete” Budapest, V., Alkotmány utca 29. Kapható minden „HANGYA” fogyasztási szövetkezetben és

Konitsék Gézánál Debreczenben.

NYILT-TER
Serravalló

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

8000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚVIZ

Szliács aczélfürdő
Felső-Magyarország.

Egyedül ismert ezésvadus vasforrás. Legjobb vas- tartalma ótvóforrás beső használatra.

Ideny május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmulhatalan vészegénység, sápkór, női bajok, háterinc és idegbajok, benuulás ellen, atszenvéd-ti telegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** ig-fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkoz n falragaszok minden nagyobb vasuti allomáso-ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektus, utazás valamint lakás árked vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliácson (Zólyom-megye)

Hársfalva
GYÓGYFÜRDŐ

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Vasuti állomás. Posta és távirda. 230 meter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május hó 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyöü fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdő. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegviz-gyógyintézet, só- és fenyő-beleégző termek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvíz fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvize kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépda-ganatok, hólyaghurut, specíficus és görvélyes csontbántalmaknál. Linéénféle idegbántalmak, fejfájás, migranie hisztéria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Nő bajok, sápkór, havi zavaroknál. — Részletesebb felvilágo-sítással szolgál a fürdőigazgatóság. **Hársfalva (Beregmegeye).**

A legolcsóbb szőlőpermetezőszert
„Provino”

Hatása **tartós,**
tapadása **kitűnő.**

Számos uradalmi szőlőben évek óta
00000 bevezetve! 00000

Ára: 50 kg.-os zsákokban
kilógrammonként 54 fillér.

Egyedüli beszerzési forrás:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

WALLA JÓZSEF

Czementáru-gyár Részvénytársaság.

Mozaklap-, műkő-
és cementáru gyár

**Beton, vasbeton és burkoló
építési vállalat**

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 59-90.
és 141-69.

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST,
VIII., RÁKÓCZI-UT 43. SZ.

ELSŐRANGU SZÁLLODA, A FŐ- ÉS SZEKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű éttermek és kávéház esténként magas színvonalu hangverseny.

Gyertyánliget Máramaros-
megye

a legcsébb, legolcsóságesébb, klimatiku-
helyi gyógyhely, ásványfürdő és vízgyógy-
hely.

Összálatos szép magas fekvés, per- és szelálatos,
szelálatos, onyhe levegő, kitűnő íz és könnyen emészt-
hető üdítő vas- és szelálatos. Teljesen berendezett vízgyógy-
intézet. Legradikálisabb gyógyászati: vérszegénység,
sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bajok és
női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó
ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május-október.
Vasuti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. —
Nyak: 1. Olcsó árak és tiszta víz. 2. Nyak-egészség
és barátságos környezet. 3. Készen vasutállomás és jó közut.
Interurban telefon. A fürdőigazgatóság.

Petroleum

Ha szép világosságot
akar szobájában,
kérje mindenütt

A „Vacuum Oil Company r.-t.”
Vaclite
petroleumát,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.

SAVOY-SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII. József-

körut 16.

Modern szálloda ujonann berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-napal.
RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, **KÉTÁGYAS** szobák 5 korontól
fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltétlen tiszták. Hosszabb tartózkodásnál engedmény.

Ujonnan bevezetett **PENZIO**-rendszer, napi ellátás 4 koronáért.

Napi háromszori étkezés.

HAVI SZOBÁK 80 KORONAÉRT.

59380/914. szám.

Földhaszonbérleti hirdetés

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a kezelése alatt lévő, s a vallás-alap tulajdonát képező, Hajdu vármegyében, **Püspökladány község határában fekvő**, a haszonbéri és versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt, mintegy 906 ⁷⁸⁷/₁₀₀₀ hold kiterjedésű, ugynevezett

Szőkesziget mezőgazdasági birtokot

1914 évi november hó 1-től 1926. évi október hó 31-ikéig vagyis **tizenkét évre** terjedő időre a nevezett miniszterium IX. ügyosztályában (Báthory-utca 12.) az

1914. évi június hó 18-ik napján d. e. 12 órákor

tartandó zárt ajánlatu **versenytárgyalás** útján haszonbérbe fog adatni. Amely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál az érdeklődők jelen lehetnek.

A szabályszerűen felbélyegzendő, lepecsételt írásbeli ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságánál legkésőbb a versenytárgyalási napon délelőtt 10 óráig nyújtandók be. A borítékon irandó:

„Ajánlat a Szőkesziget birtok haszonbérletére“.

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Ajánlati biztosítékul 2800 korona készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban, vagy betéti könyvecskében a versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt módon bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételre nem számíthatnak. Oly egyének, akik a közalapokkal szemben hátrálékos tartozásban vannak, vagy bármilyen címen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, a püspökladányi közalapítványi kir. Felügyelőségénél, valamint a községi előljáróságnál (polgármesteri hivatalnál) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A feltételeknek ajánlati mintákkal ellátott példányai az érdeklődőknek 5 korona befizetése ellenében az alulírott miniszterium segédhivatali főigazgatója által kiszolgáltattatnak.

Budapest, 1914 május hó.

**A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. minisztertől.**

59381/914. sz.

Földhaszonbérleti hirdetés

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a kezelése alatt lévő, s a vallás-alap tulajdonát képező, Hajdu vármegyében, **Püspökladány község határában fekvő**, a haszonbéri és versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt, mintegy 868 ⁰⁰⁴/₁₀₀₀ hold kiterjedésű, ugynevezett

Hévízug-Hidláb mezőgazdasági birtokot

1914. évi november hó 1-től 1926. évi október hó 31-ikéig vagyis **tizenkét évre** terjedő időre a nevezett miniszterium IX. ügyosztályában (Báthory utca 12. sz.) az

1914. évi június hó 18-ik napján d. e. 12 órákor

tartandó zárt ajánlatu **versenytárgyalás** útján haszonbérbe fog adatni. Amely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál az érdeklődők jelen lehetnek.

A szabályszerűen felbélyegzendő, lepecsételt írásbeli ajánlatok a vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztérium segédhivatali igazgatóságánál legkésőbb a versenytárgyalási napon d. e. 10 óráig nyújtandók be. A borítékon irandó:

„Ajánlat a Hévízug-hidláb birtok haszonbérletére“.

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Ajánlati biztosítékul 2700 kor. készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban, vagy betéti könyvecskében a versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt módon bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételre nem számíthatnak. Oly egyének, akik a közalapokkal szemben hátrálékos tartozásban vannak, vagy bármilyen címen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, a püspökladányi kir. közalapítványi felügyelőségénél, valamint a községi előljáróságnál (polgármesteri hivatalnál) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A feltételeknek ajánlati mintákkal ellátott példányai az érdeklődőknek 5 korona befizetése ellenében az alulírott miniszterium segédhivatali főigazgatója által kiszolgáltattatnak.

Budapest, 1914 május hó.

**A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. minisztertől.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.**
Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kéri.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is befizethető

Csakis magyar hölgy! akit feleségül kívánok, 30 éves csinos, fess mérnök vagyok, katolikus vallású, világlátott, szilárd jellemű, finom társadalmi formákban jártas; tapasztalt kereskedő, munkás társtulajdonosa egy jól jövedelmező gépgyár és vasöntödének, egy pompás viruló városának Dél-Németországnak. (München közelében.) Még csak rövid idő óta, hosszan tartó külföldi utról visszatérve, családi tűzhely után vágyódom; és e célból szeretnék megfelelő koru, csinos, egészséges, háziasszonyt, művelt és vagyonos magyar hölgyvel levelezésbe bocsájtani. — Közvetítők kizárva. A legnagyobb diszkretió biztosítva. Szíves megkeresések a „Bajorország“ címen e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Független, szép, fiatal orosz hölgy 150,000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, **azonnal férjhez menni óhajt.** — Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol. „Hymen“ Berlin, Elisabethstrasse 66.

Utcai butorozott szoba előszobával azonnal kiadó Darabos-utca 7. sz.

Kramer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Fajgalmok igen szép, plinut tyukok és egy szép páva ocsón eladó. Lorántffy-utca 13.

Egy ügyes 15—16 éves fiú küldüncnek felvétetik. Bővebbet a kiadóban, Darabos-u. 7.

Segédet ki szakmáját teljesen érti s legalább 3—4 évi gyakorlata van, elfogad folyó hó 15-ére. Kálmán fűszerkereskedése, Kut-utca.

Tisztességes bejárónő egész napra keresetlik. Könyvvvel jelentkezék Teleky utca 15.

Varrodába ügyes kézilányok felvételnek Hajduné, Nyugoti-utca 42.

Fajtisza ezüstnyulak, hófehér gerlicék, törpe tyukok, emdeni libák, pekingi kacskák és tojásaik eladók. Libakert 12.

Eladó sparhet, vas ágy, szekrény, tükör, függöny, tartóval. Teleki-utca 75. szám.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés szerköszvény, csusz és a megülésegyéb következményeilegismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidék: megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézet
Budapest, VI., Bajza-u. 20. saját házában
Andrássy-uti villanegyed. 20-ik iskolai év.

I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
II. Felsőbb leányiskola, általános és kereskedelmi irányu továbbképző tantolyam, előkészítés leánygimnáziumi vizsgálatra.
III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára. — Beiratások a jövő tanév e.
Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld az igazgatóság.

Legjobb, legolcsóbb
szőlőmolyirtószer

a Kochillin

Mert a KOCHILLIN nem csupán az élő kukacot öli meg, de a petéket is, a molypillét pedig pedig a további peterakástól elriasztja.

A KOCHILLIN teljesen méregmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden óvintézkedés nélkül végezhető.

KOCHILLIN-nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül permetezhet.

KOCHILLIN nem égeti el a zsenge fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotin).

KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (csemegezőlőnél fontos).

KOCHILLIN a szőlőmoly nyálából szőtt pókhálószzerű fonalakat oldja, a fészket elpusztítja és a fészkekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.

A KOCHILLIN lisztharmat (Oidium) ellen is hathatós védelmet nyújt.

KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket al andóan védi.

A KOCHILLIN 1 kg-os somagokban, kemény téglalaak darabokban állítatik elő. — Két évig is eláll anélkül, hogy ható erejéből veszítene.

A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetező csapat el nem zárja.

Ára kilogrammokint 4 korona. Egy holdra 3—4 kg. elegendő. Megrendelhető és bővebb felvilágosítással szolgál: a Gabonakereskedelmi r.-t. Kochillin-osztálya Budapest V. Nádor-u. 20. vagy a főelárusítónál: **Kontsek Géza Debreczen.**

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

30. Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben
A főnyeremény 200.000 korona

A huzás 1914. július 2-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtssrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánylőzsdekben, adó-, posta-, távirtda hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesenküldetnek szét

A csász. ki. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(jótékony cél sorsjátékok osztálya.)